

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 75PP/49/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011852
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Vozár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3123011852.2

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci proti odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. E., E. A. XXXX/XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 15.01.2024, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Martina Vozára a prísediacich F. E. a G. E. A., takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona s použitím § 415 ods. 1 Tr. poriadku sa návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, zamieťa.

odôvodnenie:

Dňa 16.11.2023 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, datovaný dňa 14.11.2023 o jeho podmiennečné prepustenie. Návrh je odôvodnený tým, že mu vznikol nárok na podanie návrhu. K návrhu pripojil aj prísľub spoločnosti PeJeMü s.r.o., že prijme odsúdeného do zamestnania na pracovnú pozíciu IT konzultant.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom zo dňa 05.12.2023 vyplynulo, že odsúdený je slobodný, má ukončené stredné odborné vzdelanie s maturitou a pred výkonom trestu bol nezamestnaný. Do výkonu trestu bol dodaný dňa 25.03.2023 do ÚVV a ÚVTOS Žilina, kde dodržiaval ústavný poriadok. Dňa 18.04.2023 bol premiestnený do ÚVTOS Dubnica nad Váhom, kde adaptácia prebehla bez problémov. Dodržiava ústavný poriadok. K trestnej činnosti sa vyjadroval formálne kriticky, svoje konanie racionalizoval, poukazoval na vplyv alkoholu a dočasné neviazané obdobie. Vplyvom penitenciárneho zaobchádzania došlo k progresu, keď skutky už nezľahčuje, skutky priznáva a snaží sa doriešiť neukončené trestné veci. K nadmernému užívaniu alkoholu sa vyjadruje zatiaľ s obavou z dôvodu krátkeho času, no zároveň prezentuje presvedčenie, že dokáže abstínovať a viesť riadny život. Na základe zodpovedného prístupu odsúdeného bol preradený z diferenciačnej skupiny C do skupiny B. Voľný čas trávi zmysluplne, vrátane využitia ústavnej knižnice a zúčastňovaním a podieľaním sa na organizovaní aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti. Zodpovedne vykonáva funkciu knihovníka. Pracovne je zaradený a v práci je hodnotený pozitívne. Aktívne sa zapája aj do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti. Kontakt nadviazal s rodičmi a priateľom z detstva. Rodina a priateľ ho podporujú finančne. Kontakty sa javia ako podporné a perspektívne. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. Program zaobchádzania plní s výnimkou čiastočného plnenia v bode edukácia z dôvodu čiastočného kritického postoja k trestnej činnosti a váhavému postoju k nadužívaniu alkoholu. Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti. Podľa ústavu odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a jeho podmiennečné prepustenie sa neodporúča.

Súd na verejnom zasadnutí okrem vyššie uvedeného návrhu a hodnotenia ústavu oboznámil aj ďalšie listinné dôkazy. Spolu s hodnotením ústavu boli doručené aj skrátený výpis klienta a príslušné súdne rozhodnutia, pričom súd zabezpečil aj lustrácie k osobe odsúdeného a zápisnicu z hlavného

pojednávania a rozsudok, oboje v trestnej veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. NM-1T/42/2020. Z týchto listinných dôkazov v súhrne vyplynulo, že odsúdený vykonáva spoločný 2-ročný trest uložený v trestnej veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/90/2020 (pre pokračovací zločin podvodu spáchaný v období máj 2018 až júl 2018), ktorý so započítaním väzby a trestov z predchádzajúcich odsúdení má predpokladane vykonať dňa 06.07.2024. Lehota na podanie návrhu o podmieňené prepustenie mu začala plynúť od 06.11.2023. V odpise registra trestov má odsúdený 8 záznamov, a to pre majetkovú trestnú činnosť (opakovane pre trestný čin podvodu), pričom ide najmä o odsúdenia pre pokračovací trestný čin podvodu, naposledy právoplatný vo všetkých výrokoch v súčasnosti vykonávanom treste v trestnej veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/90/2020. Prvé odsúdenie je v Českej republike, a to Mestským súdom Brno pod sp. zn. 9T/167/2017. Z lustrácie z GP vyplýva, že proti odsúdenému sú vedené dve trestné konania, a to jedno v štádiu prípravného konania na OR PZ v Žiline, OKP pod ČVS: ORP-321/3-VYS-ZA-2022 pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zákona (skutok zo dňa 17.12.2021, vznesené obvinenie dňa 20.06.2022) a druhé v štádiu konania pred súdom v trestnej veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. NM-1T/42/2020. V tejto druhej trestnej veci bola oboznámená aj zápisnica z hlavného pojednávania zo dňa 14.11.2023 a rozsudok zo dňa 14.11.2023, z ktorých vyplynulo, že na hlavnom pojednávaní urobil A. B. vyhlásenie o vine a po vykonaní dokazovania bol vyhlásený rozsudok, ktorým bol A. B. uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu podvodu a bol mu uložený spoločný nepodmieňený trest vo výmere 2 roky a 6 mesiacov, pri ktorého ukladaní bol zrušený okrem iného aj výrok o vine a celý výrok o treste rozsudku v trestnej veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/90/2020 a taktiež bolo A. B. uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. A. B. podal odvolanie proti výrokom o treste a ochrannom opatrení. Rozsudok tak nie je právoplatný vo všetkých jeho výrokoch.

Zástupca ústavu na verejnom zasadnutí zotrval na podanom hodnotení. Od jeho vypracovania došlo k zmene, keďže dňa 05.01.2024 bola odsúdenému udelená disciplinárna odmena vo forme pochvaly za plnenie pracovných povinností a odmena vo forme 5 kg balíka za prejav statočnosti pri záchrane ľudského života. Záver ústavu ostal nezmenený.

Odsúdený na verejnom zasadnutí poukázal na časový odstup od spáchaných skutkov, ktoré sú z roka 2018, ako aj na svoj kritický postoj, získanie disciplinárnych odmien, prísľub zamestnania a tiež, že od roku 2018 viedol riadny život. Má možnosť bývať u rodičov. Uvedomuje si svoje predchádzajúce problémy po požití alkoholu a v prípade nutnosti absoluuje protialkoholické liečenie. Dodal, že bol opakovane súdený, avšak išlo o ukladanie spoločných trestov, a preto nejde o vysokú recidívu, na ktorú je poukazované v hodnotení. Podľa neho by súd pri rozhodovaní nemal prihliadať na odsúdenie z Česka, pretože ide o cudzokrajné rozhodnutie a v prípade trestného konania vedeného na polícii v Žiline, resp. oboznámeného odsúdenia na pracovisku súdu v Novom Meste nad Váhom, tak by sa na ne nemalo prihliadať z dôvodu prezumpcie neviny, keďže ide o neprávoplatne skončené veci a v prípade políciou stíhaného konania má dôjsť k jeho prekvalifikovaniu na priestupok.

Obhajkyňa na verejnom zasadnutí žiadala, aby bol odsúdený podmieňene prepustený, pretože trest u neho splnil svoj resocializačný účel a poukázala, že odsúdenému boli uložené disciplinárne odmeny, disciplinárne potrestaný nebol, má pracovné návyky ako aj prísľub práce, zodpovedne trávi voľný čas a má možnosť bývať u rodičov.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí žiadal návrh zamietnuť, a to s poukazom záver hodnotenia, ako aj s poukazom na skutočnosť, že odsúdený bol v roku 2017 súdne trestaný v Česku a ani toto odsúdenie nevedlo k jeho náprave a napokon poukázal na oboznámený rozsudok Okresného súdu Trenčín, pracovisko Nové Mesto nad Váhom, právoplatný vo výroku o vine.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmieňené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu a k nemu pripojeným prílohám a po oboznámení sa s ďalšími listinnými dôkazmi, ako aj po výsluchu odsúdeného zistil, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmieňené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmieňené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe dospel k záveru, že jeho návrh nebol s poukazom na § 66 ods. 1 Trestného zákona dôvodný.

Z ustanovení § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v súhrne vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne na povahu spáchaného trestného činu, ako aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, tak odsúdený, s prihliadnutím na údaje uvedené v skrátenom výpise klienta, už vykonal podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona potrebnú časť z výmery uloženého, nariadeného a vykonávaného trestu odňatia slobody, a to dňa 06.11.2023, kedy uplynuli dve tretiny z vykonávaného trestu (spoločný trest uložený za zločin).

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, či odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, tak táto druhá podmienka bola s prihliadnutím na správanie sa odsúdeného splnená. Z hodnotenia ústavu vyplynuli pozitívne poznatky o správaní sa odsúdeného počas doterajšej doby pobytu vo výkone trestu, najmä skutočnosť, že odsúdený dodržiava ústavný poriadok, bol disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol. Poznatky, ktoré by odsúdeného negatívne charakterizovali do tej miery, že by túto druhú podmienku nebolo možné priznať, neboli z hodnotenia zistené. Uvedené skutočnosti v dostatočnom rozsahu odôvodňujú konštatovanie, že táto zákonná podmienka je splnená.

Skutočnosť, že správanie odsúdeného je počas výkonu trestu na požadovanej úrovni, však automaticky neznamená, že od odsúdeného možno očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia povedie riadny život.

Splnená nebola tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu, a to aj s prihliadnutím k jeho trestnej minulosti, riziko jeho recidívy veľké.

Pokiaľ ide o námietky odsúdeného, že nemožno prihliadať na cudzozemské rozhodnutia a neprávoplatne skončené veci, tak s touto argumentáciou sa súd nestotožňuje. Vo vzťahu k odsúdeniu Mestským súdom Brno sp. zn. 9T/167/2017 (odsúdenie pre podvodné konanie podľa § 209 ods. 1 Tr. zákona, odsúdenie právoplatné dňa 29.11.2017) je dôvodné poukázať na ustanovenie 7b ods. 2 Tr. zákona v spojení s § 438e Tr. zákona, podľa ktorého právoplatné odsúdenie súdom iného členského štátu Európskej únie v trestnom konaní na účely trestného konania sa zohľadní rovnako, ako keby bolo vydané súdom Slovenskej republiky, ak bolo vydané pre trestný čin aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a nadobudlo právoplatnosť po 01.01.2013. Vzhľadom na uvedené možno pri rozhodovaní na predmetné odsúdenie českým súdom prihliadať.

Rovnako na účely konštatovania, či možno od odsúdeného očakávať, že bude v budúcnosti viesť riadny život, možno podľa súdu prihliadnúť aj na skutočnosť, že voči odsúdenému sú vedené aj iné neprávoplatné trestné konania, avšak túto skutočnosť je potrebné hodnotiť komplexne s ďalšími zistenými skutočnosťami.

Súd pri hodnotení rizika recidívy prihliadol na skutočnosť, že odsúdený je podľa oboznámeného odpisu registra trestov špeciálnym recidivistom, a to pre trestný čin podvodu, pretože preň bol prvotne uznaný vinným v Česku Mestským súdom Brno pod sp. zn. 9T/167/2017 a napriek tomuto právoplatnému odsúdeniu pokračoval v páchaní podvodov, až mu boli postupne ukladané spoločné tresty, naposledy právoplatne vo všetkých výrokoch v trestnej veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/90/2020. V súčasnosti je právoplatný výrok o vine (A. B. urobil vyhlásenie o vine, ktoré súd prijal) v oboznámenom rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. NM-1T/42/2020 zo dňa 14.11.2023.

Síce od spáchania čiastkových útokov podvodov za obdobie máj 2018 až júl 2018, pre ktoré odsúdený v súčasnosti vykonáva trest, sa nedopustil inej trestnej činnosti, pre ktorú by bol právoplatne uznaný vinným, avšak proti odsúdenému je vedené v štádiu prípravného konania na OR PZ v Žiline, OKP pod ČVS: ORP-321/3-VYS-ZA-2022 ďalšie trestné stíhanie, a to tiež pre trestný čin podvodu (právne kvalifikované ako zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zákona pre skutok zo dňa 17.12.2021 a vznesené obvinenie je zo dňa 20.06.2022), čiže ide o trestné konanie taktiež pre úmyselnú protiprávnu činnosť. Hoci by podľa odsúdeného malo byť v prípade avizovaných noviel trestnoprávných predpisov toto konanie ďalej posudzované ako priestupok, tak naďalej, aj v prípade priestupku, ide o protiprávne konanie majetkového charakteru, ktoré nasvedčuje, že predchádzajúce odsúdenia pravdepodobne nemali na odsúdeného dostatočný pozitívny vplyv.

V súvislosti s rizikom recidívy je dôvodné tiež poukázať na hodnotenie ústavu, podľa ktorého má odsúdený vážavý postoj k nadužívaniu alkoholu, pričom odsúdený racionalizoval svoje protiprávne konanie poukazovaním na vplyv alkoholu. Súd tak má pochybnosti, či odsúdený v prípade pobytu na slobode bude mať dostatočnú vôľu vyvarovať sa konzumácii alkoholu. Táto obava súdu vyplýva aj z protikladného vyjadrovania sa odsúdeného, ktorý podľa oboznámenej zápisnice z hlavného pojednávania v trestnej veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. NM-1T/42/2020 zo dňa 14.11.2023 podal odvolanie aj vo vzťahu k výroku rozsudku o uložení ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou, avšak na verejnom zasadnutí v konaní o jeho návrhu o podmiennečné prepustenie sa vyjadril, že v prípade nutnosti absolvuje protialkoholické liečenie a je ochotný absolvovať akékoľvek obmedzenia. Z uvedeného tak vyplýva, že odsúdený je schopný na verejnom zasadnutí sľúbiť čokoľvek, len aby bol podmiennečne prepustený, avšak jeho sľuby nezodpovedajú jeho predchádzajúcim vyjadreniam. Ak by odsúdený k svojmu problému s alkoholom pristupoval zodpovedne, tak by súhlasil s ochranným protialkoholickým liečením ambulantnou formou, ktoré mu bolo uložené v trestnej veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. NM-1T/42/2020 a nepodával by proti nemu odvolanie. Práve nedostatočný náhľad odsúdeného na konzumáciu alkoholu, nedáva dostatočnú záruku, že na slobode povedie riadny život.

Hoci u odsúdeného došlo k progresu (vplyvom penitenciárneho zaobchádzania už spáchané skutky priznáva) a v súčasnosti má odsúdený podporu rodičov a prísľub zamestnania, tak tieto skutočnosti nepovažuje súd za dostatočné pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení, pretože jeho trestná minulosť a nedostatočný náhľad na konzumáciu alkoholu sú výrazné negatíva, pre ktoré je potrebné, aby sa pokračovalo vo výkone trestu za účelom dovŕšenia nápravy odsúdeného.

Na základe vyššie uvedených skutočností nemožno v súhrne dôvodne očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia bude riziko jeho recidívy dostatočne eliminované.

Súd je toho názoru, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné v súčasnosti vo výkone uloženého trestu pokračovať, keďže trestná minulosť odsúdeného a nedostatočný náhľad na konzumáciu alkoholu predstavujú skutočnosti, ktoré nedávajú dostatočnú záruku, že by odsúdený v prípade podmiennečného prepustenia viedol riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňa dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.